

комунікативного процесу, і на цій основі вироблення єдиної лінії комунікативної взаємодії.

Інформаційні джерела

1. Комунікації в публічному управлінні: аспекти організаційної культури та ділового спілкування: навч. посібник / В.А. Гошовська та ін. Київ : К.І.С., 2016. 130 с. УДК 330.5:338.432(477)

Оленич К.В., здобувач третього рівня освіти спеціальності 051 «Економіка»

Миколаївський національний аграрний університет

СУТНІСТЬ МІЖНАРОДНОГО ПАРТНЕРСТВА У СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Тенденції розвитку світового суспільства засвідчують суттєву потребу розширення сфери партнерства. Особливої актуальності набуває у стійкості нейтралізації загроз, які спричинено пандемією.

Міжнародне партнерство – взаємодія двох чи більше суб'єктів із виключенням збройного насилля для реалізації спільних інтересів, задля покращення соціального, економічного, екологічного стану.

Міжнародні відносини реалізуються у різних сферах з метою забезпечення оптимальних умов співпраці між учасниками (рис. 1).

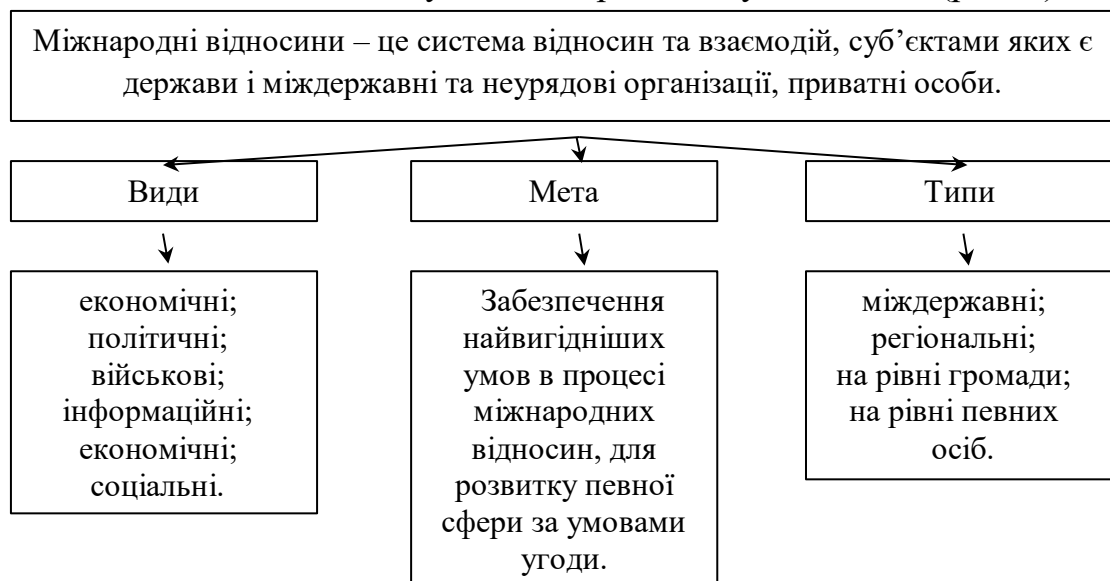

Рисунок 1 - Сутність та мета міжнародних відносин.

Джерело: узагальнено автором на основі [1].

Наявні можливості участі у ширшому міжнародному співробітництві об'єднаних територіальних громад полягає у децентралізації. Переваги децентралізації у розрізі міжнародних відносин: підвищення фінансових можливостей (наприклад, субвенції на соціально-економічний розвиток), що дає змогу територіальним громадам оцінювати міжнародні проекти та брати в них участь; успішна децентралізація сприяє підвищенню економічного

розвитку, що підвищує привабливість до співпраці територіальних громад для міжнародних партнерів; реформа децентралізації впливає на покращення управління публічними фінансами та боротьбу із корупцією, що є запорукою успішних угод із міжнародними партнерами [2].

Німецький політолог Андреас Умланд стверджує, що успішна децентралізація наближає внутрішньодержавну організацію в Україні до існуючих форм децентралізації в Європі.

Одним із ключових завдань для реалізації різних проєктів територіальних громад є залучення та розширення джерел фінансування.

Суттєвим учасником проєктів соціально-економічного розвитку є група Світового Банку (МБРР, ЄБРР). У сфері міжнародних відносин такими джерелами є: гранти Європейського Союзу, гранти Агенства США з міжнародного розвитку (USAID), фінансова допомога Міжнародних проєктів. Державна фінансова підтримка територіальних громад потрібна для першоетапного рівня розвитку, а для успішної реалізації проєктів з удосконалення інфраструктури потрібні фінансові джерела.

Миколаївська область є активним учасником організації територіальних громад. Рівень ротаційності їх бюджетів коливається від 24,2% до 38,6%.

Співпраця за Програмою «Децентралізація – шлях до кращих результатів та ефективності» (DOBRE), що виконується міжнародною організацією Global Communities та фінансується Агенством США (USAID) дозволила запровадити проєкти спільно із Баштанською об'єднаною територіальною громадою. Покращення роботи місцевого самоврядування через створення сучасних умов роботи вищого представницького органу територіальної громади – Ради громади із забезпеченням широкого залучення громадськості (облаштування залу засідань). За проєктом було запропоновано фінансування кінотеатру для громади, а також проведення байкарського фестивалю (передбаченні Стратегією розвитку Баштанської територіальної громади до 2025 року) [3].

Подовжено виконання проєкту у рамках Програми DOBRE «Програма місцевого економічного розвитку Баштанської об'єднаної територіальної громади». Проєкт полягає у поліпшенні умов культурного та творчого розвитку населення та рівня підприємницької, туристичної та фермерської діяльності. Для цього було створено ярмаково-фестивальну площу, проведено облаштування будиночків для апітерапії, облаштування та відкриття музею бджолярства.

Баштанська об'єднана територіальна громада є прикладом дієвої співпраці у сфері міжнародного партнерства.

Для успішної реалізації будь-яких проєктів повинно підтримуватись відповідальне партнерство, це нова модель партнерства, що вибудовує відносини прозорості та довіри між усіма зацікавленими сторонами з метою досягнення комплексної результативності.

Принципами відповідального партнерства є: спільні цілі сталого розвитку; довіра; рівноправність партнерів; інформаційна прозорість і уникнення конфліктів.

Спільні цілі та відповідальне партнерство сприяють соціально-економічному розвитку територій (рис. 2).

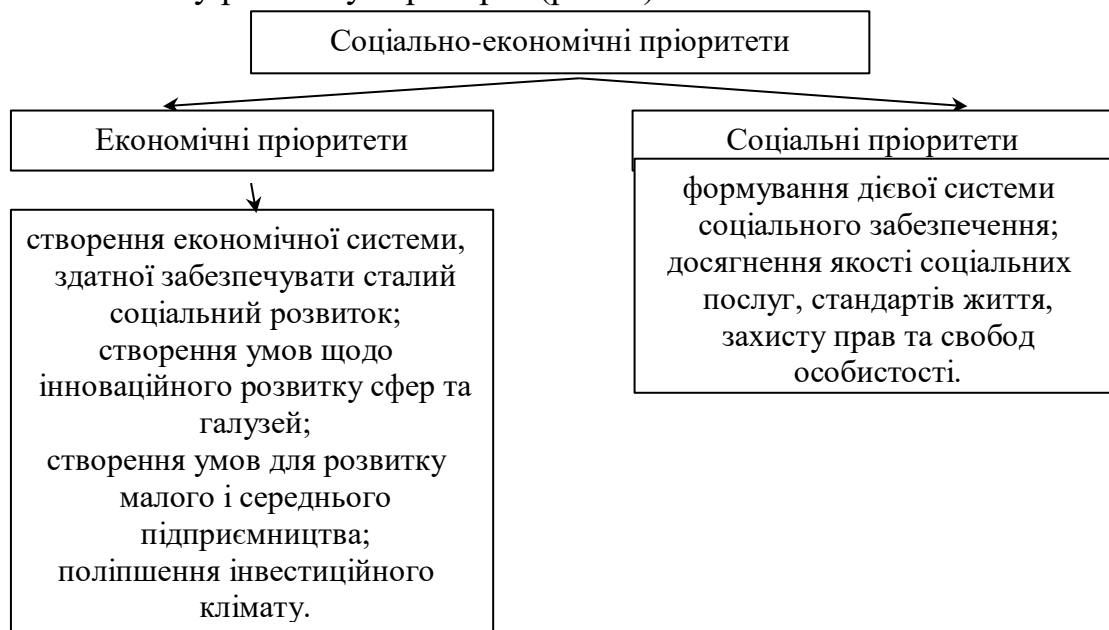

Рисунок 2 - Соціально-економічні пріоритети розвитку територій.

Джерело: узагальнено автором на основі [4].

Альтернативною формою фінансування для реалізації проєктів об'єднаних територіальних громад є гранти.

Грант – кошти, безоплатно передані некомерційній організації або особі для виконання конкретної роботи, кошти надаються за результатами грантових програм-конкурсів під час яких проєкт повинен пройти процедуру надання заявки на отримання гранту [5].

Діючими є грантові проєкти:

1. «Школа спроможних громад». Проєкт програми розвитку ООН. В Україні відкрито навчальну онлайн платформу «Школа спроможних громад», що дає можливість представникам місцевого самоврядування та активним мешканцям громад отримувати нові знання на безліч представлених курсів, не полишаючи своїх домівок.

2. «Розвиток громад». Проєкт Корпусу миру США. Мета – сприяння органам місцевого самоврядування та громадським організаціям в їх діяльності, спрямований на сталий розвиток громад.

Об'єднанні територіальні громади мають статус суб'єктів міжнародного партнерства та активно взаємодіють з іноземними партнерами. Приймання участі у проєктах, зокрема іноземних, дає можливість місцевій громаді більш критично оцінювати власні можливості та аналізувати напрями розвитку й залучати додаткові ресурси. Вигода для об'єднаних територіальних громад, як суб'єктів міжнародного партнерства можуть бути різними, наприклад: створення ресурсів з метою надання послуг, які є недоступними для малих громад, заощадження витрат при наданні певних видів послуг, підвищення рівня якості послуг, оптимальне планування майбутнього розвитку, ефективніша та прозора політика розвитку.

Інформаційні джерела

1. Організація співробітництва територіальних громад в Україні: Практичний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування – м. Київ: 2017 – 45 С.
2. Децентралізація: офіційний веб-сайт
URL:<https://decentralization.gov.ua/>
3. Баштанська об'єднана територіальна громада: офіційний веб-сайт
URL:<https://bashtanka.org.ua/investiciyna-diyalnist-otg/>
4. Коваленко М.А., Швороб Г.М., Мацієвич Т.О. Шляхи поліпшення фінансово забезпечення діяльності територіальних громад. – м. Київ: 2015 – 36-40 С.
5. Міжнародні програми, проекти і гранти.
URL:<https://donors.decentralization.gov.ua/>

Прогонюк Л.Ю., канд.юрид.наук, доцент кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки
Миколаївський національний аграрний університет

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ТА СУДОВА РЕФОРМА

Реформа місцевого самоврядування, що наразі проводиться в Україні, вказала на необхідність прийняття та внесення змін до ряду законодавчих актів, які б регулювали цей процес, а також необхідність внесення змін до Конституції України щодо адміністративно-територіального поділу України і розподілу повноважень між органами державної влади й органами місцевого самоврядування.

Робоча група, яка працює над змінами до Конституції України, пропонує залишити трьохрівневий адміністративно-територіальний устрій України. Базовим рівнем буде громада, субрегіональним рівнем буде округ (колишній район), і на рівні області буде регіон.

Мета реформи децентралізації – формування ефективного місцевого самоврядування та територіальної організації влади для створення і підтримки повноцінного життєвого середовища для громадян, надання високоякісних та доступних публічних послуг, становлення інститутів прямого народовладдя, узгодження інтересів держави та територіальних громад.

Реформа передбачає відповідальність органів місцевого самоврядування перед своїми виборцями – за ефективність своєї роботи, а перед державою – за її законність.

Паралельно із реформою децентралізації проводиться і судова реформа яка є однією зі складових становлення України як демократичної європейської держави. Реформа почалася як відповідь на суспільний запит щодо незалежного, справедливого правосуддя, яке спирається на європейські стандарти захисту прав людини.